

**ĐẨY MẠNH TỰ PHÊ BÌNH VÀ PHÊ BÌNH
ĐỂ LÀM TỐT VIỆC GIÁO DỤC, RÈN LUYỆN ĐẢNG VIÊN**

TRẦN KIÊN

Bí thư Thành uỷ Hải- phòng

Trong những năm qua, cán bộ, đảng viên thành phố Hải – phòng chúng tôi không ngừng phát huy truyền thống vẻ vang của giai cấp công nhân, tích cực rèn luyện, bồi dưỡng phẩm chất cách mạng, luôn luôn thể hiện rõ lòng trung thành tuyệt đối với Đảng, với nhân dân, dũng cảm chiến đấu, can củ sáng tạo khắc phục mọi khó khăn gian khổ trong sản xuất, công tác, lãnh đạo quân và dân toàn thành phố hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình.

Tuy nhiên, bên cạnh mặt ưu điểm nói trên là căn bản, cũng còn có những biểu hiện tiêu cực trong một số ít cán bộ, đảng viên như : hữu khuynh, thiếu ý thức làm chủ tập thể, buông lỏng quản lý kinh tế, quản lý Nhà nước, quan liêu xa rời quần chúng .v.v.. Những khuyết điểm đó dẫn tới tình trạng trì trệ ở một số ngành, một số cơ sở, năng suất lao động thấp, chất lượng sản phẩm kém, dễ xảy ra tham ô, lãng phí nhiều, chưa hoàn thành tốt kế hoạch Nhà nước ...

Thành uỷ chúng tôi đã thường xuyên chỉ đạo công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, nhằm nâng cao ý thức giác ngộ giai cấp, tinh thần cảnh giác và đạo đức cách mạng, tăng cường chủ nghĩa tập thể, chống chủ nghĩa cá nhân; đồng thời chúng tôi cũng quan tâm đến việc bồi dưỡng trình độ văn hoá, khoa học, kỹ thuật, nâng cao năng lực quản lý kinh tế, quản lý Nhà nước, v.v... cho cán bộ, đảng viên sao cho tiến kịp với đòi hỏi của nhiệm vụ trước mắt cũng như lâu dài.

Gần đây, trong đợt tổng kết công tác cuối năm, chúng tôi đã tổ chức học tập bài “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân” của đồng chí T.L. Nhằm giáo dục sâu rộng yêu cầu nội dung tư tưởng nói trên trong toàn đảng bộ. Đi đôi với giáo dục nâng cao lý tưởng cộng sản chủ nghĩa, làm quán triệt đường lối của Đảng, Thành uỷ chúng tôi đã hướng dẫn các cấp uỷ, các tổ chức đảng tiến hành đấu tranh nội bộ nghiêm túc. Về mặt này, chúng tôi đã bước đầu đạt được một số kết quả và rút ra được một số kinh nghiệm.

1. LẤY VIỆC BỒI DƯỠNG NÂNG CAO LÝ TƯỞNG CỘNG SẢN CHỦ NGHĨA, NHIỆT TÌNH CÁCH MẠNG, CHẤP HÀNH ĐẦY ĐỦ ĐƯỜNG LỐI, CHÍNH SÁCH CỦA ĐẢNG. NHIỆM VỤ CHÍNH TRỊ CỤ THỂ CỦA ĐỊA PHƯƠNG LÀM YÊU CẦU VÀ MỤC TIÊU CHỦ YẾU CỦA TỰ PHÊ BÌNH VÀ PHÊ BÌNH

Trên cơ sở làm quán triệt đặc điểm và tình hình, nhiệm vụ chung của thời kỳ mới, chúng tôi đã làm cho cán bộ, đảng viên nhận thức sâu sắc hơn về yêu cầu cụ thể của nhiệm vụ chống Mỹ, cứu nước và nhiệm vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội, đặc biệt là vị trí, nội dung ba cuộc cách mạng (cách mạng quan hệ sản xuất, cách mạng kỹ thuật, cách mạng tư tưởng và văn hoá, lấy cách mạng kỹ thuật làm then chốt). Đảng bộ chúng tôi đã tổ chức thảo luận nghị quyết của thành uỷ, về tình hình năm 1968 và phương hướng nhiệm vụ năm 1969 của Hải-phòng và chỉ thị số 89 của Hội đồng Chính phủ, lấy đó làm căn cứ để xác định phương hướng nhiệm vụ và đi sâu liên hệ, kiểm điểm tình hình trong địa phương mình, ngành mình. Đồng thời, chúng tôi tổ chức học tập bài “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân” của đồng chí T.L., lấy đó làm cơ sở kiểm tra, đánh giá những ưu điểm, khuyết điểm, phân tích tìm ra nguyên nhân của những khuyết điểm chủ yếu của từng cán bộ, đảng viên.

Qua tiến hành, chúng tôi thấy những nơi vận dụng đúng đắn cách làm nói trên, phát động được tư tưởng tốt, bồi dưỡng cán bộ, đảng viên nắm vững được những vấn đề cơ bản về đường lối, yêu cầu của nhiệm vụ chính trị chung và riêng của cơ sở mình, quán triệt được nội dung tư tưởng trong bài của đồng chí T.L., thực hiện tự phê bình, phê bình một cách nghiêm túc ..., là những nơi đạt kết quả tốt. Xí nghiệp ô tô vận tải đã kiểm điểm, phân tích kỹ việc thực hiện kế hoạch của xí nghiệp, tìm ra được chỗ mạnh, chỗ yếu của đơn vị, do đó đã khẳng định được ưu điểm, đồng thời thấy rõ những khuyết điểm chủ yếu của xí nghiệp như thiếu ý thức làm chủ tập thể, mang nặng tư tưởng của người làm thuê, buông lỏng quản lý kinh tế, tham ô, lãng phí nguyên liệu, nhiên liệu, làm mất, làm hỏng hàng hóa, vi phạm nguyên tắc chở người, chở hàng hoá ... mà qua nhiều lần kiểm điểm trước đây chưa thấy rõ. Qua kiểm điểm, mọi người lại đi sâu vào phân tích đúng mức tác hại, tìm rõ nguyên nhân, bàn bạc biện pháp khắc phục các khuyết điểm của mình một cách cụ thể, sát hợp. Vì vậy, xí nghiệp đã tạo được chuyển biến tốt về tư tưởng, đẩy mạnh được sản xuất. Cán bộ, đảng viên, công nhân đã đề cao ý thức tự giác chấp hành thể lệ, nội quy ở xí nghiệp cũng như trên đường vận chuyển, giúp đỡ nhau giữ gìn, phát huy phẩm chất đạo đức của người lái xe trong chế độ xã hội chủ nghĩa, đề cao tinh thần làm chủ tập thể trong quản lý sản xuất, nâng cao năng xuất lao động, quay nhanh vòng xe chạy trên các tuyến đường, bảo vệ tốt hàng hoá, tiết kiệm nguyên liệu, nhiên liệu ,v.v....

Đảng bộ xã T.Đ. (Thủy - nguyên), trong học tập, qua kiểm điểm sự chỉ đạo của đảng bộ về thực hiện nhiệm vụ chính trị, sản xuất ở địa phương, đã thấy rõ chỗ mạnh, chỗ yếu của mình, nên đã gây được sự chuyển biến mạnh mẽ trong toàn đảng bộ. Phần lớn cán bộ, đảng viên đã liên hệ, kiểm điểm, phân tích được sâu sắc những ưu điểm, khuyết điểm chung của đảng bộ và của bản thân mình. Đồng chí bí thư đảng uỷ đã tự kiểm điểm :

Trong mấy năm qua, chưa chú trọng chăm lo công việc của hợp tác xã, ngược lại phần lớn thời gian suy nghĩ và sức lực vào việc sử dụng số ruộng đất 5% của gia đình mình, như quay vòng như thế nào cho được nhiều lợi nhất, trồng loại rau gì, trồng vào thời điểm nào để khi thu hoạch bán được đắt.v.v.. Bản thân đồng chí cũng như nhiều đồng chí khác trong đảng uỷ từ trước vẫn cho đó là chính đáng. Đến nay mới thấy rõ đó là biểu hiện của tư tưởng cá nhân chủ nghĩa, chỉ biết thu vén cho mình, đặt lợi ích của bản thân và gia đình mình lên trên lợi ích của tập thể. Chính vì thế mà đồng chí đã không làm tốt được nhiệm vụ của đảng bộ, của nhân dân giao phó và thấy rõ phần trách nhiệm của mình trước khuyết điểm buông lỏng quản lý sản xuất, quản lý kinh tế của hợp tác xã.

Ngược lại, ở một số cơ sở thuộc sở K.T., một ngành quản lý nhiều lao động và vật tư, có nhiều biểu hiện về buông lỏng quản lý sản xuất, quản lý vật tư, nhưng do không biết gắn chặt việc học tập với kiểm điểm thực hiện nhiệm vụ chủ yếu của ngành mình, nên không kiểm điểm được sâu sắc, không tìm ra được khuyết điểm chủ yếu, vì thế không gây được chuyển biến mạnh mẽ về tư tưởng và khí thế mới trong sản xuất, công tác.

2. ĐỀ CAO TÍNH CHIẾN ĐẤU TRONG TỰ PHÊ BÌNH VÀ PHÊ BÌNH, KHẮC PHỤC TƯ TƯỞNG HỮU KHUYNH, THÀNH TÍCH CHỦ NGHĨA ; CÁN BỘ LÃNH ĐẠO PHẢI THỰC SỰ GƯƠNG MẪU

Trong tự phê bình và phê bình, một số cán bộ, đảng viên thường bị ràng buộc bởi tư tưởng hữu khuynh, thành tích của chủ nghĩa, nói khuyết điểm sợ mất thành tích, không đạt đảng viên “ bốn tốt”, lao động tiên tiến hoặc nói khuyết điểm chung của đơn vị thì tương đối dễ, nhưng nói đến khuyết điểm của cá nhân thì khó. Do đó, thấy được khuyết điểm chung, nhưng không quy được trách nhiệm đó về ai, khó đề ra biện pháp khắc phục.

Để giành được kết quả tốt, chúng tôi thấy phải đề cao tính chiến đấu trong tự phê bình, phê bình, khắc phục tư tưởng hữu khuynh, thành tích chủ nghĩa. Trước hết, cấp lãnh đạo phải gương mẫu nghiêm túc tự phê bình, phê bình; đồng thời, chú trọng chỉ đạo chặt chẽ việc tự phê bình, phê bình ở cấp dưới.

Trong thời gian qua, Thành uỷ chúng tôi đã nghiêm khắc tự phê bình, tìm ra những ưu điểm, khuyết điểm về sự lãnh đạo chung của Thành uỷ và từng đồng chí trong Thành uỷ. Chúng tôi đã giúp các cấp uỷ nắm được nội dung kiểm điểm, tự phê bình nói trên; đồng thời, chúng tôi chú trọng lắng nghe ý kiến của các cấp, các ngành bằng cách tổ chức các cuộc toạ đàm để các cấp, các ngành phê bình sự lãnh đạo của Thành uỷ. Thành uỷ chúng tôi còn hướng dẫn các cấp, các ngành về nội dung, yêu cầu kiểm điểm, tự phê bình mình và phê bình sự lãnh đạo của Thành uỷ; rồi phân công các đồng chí trong Ban thường vụ thành uỷ trực tiếp về cùng dự nghe và góp ý kiến (đến nay, chúng tôi đã trực tiếp tham dự với một số ngành ở thành, và năm trong số tam huyện ngoại thành).

Với tinh thần tự kiểm điểm nghiêm túc và chỉ đạo chặt chẽ nói trên, Thành uỷ chúng tôi đã đánh giá đúng đắn và tìm ra được những nguyên nhân chủ yếu về khuyết điểm của mình, đồng thời đã gây được chuyển biến tốt trong tự phê bình, phê bình của các cấp, các ngành.

Khi nhận xét phê bình cấp dưới, chúng tôi thấy cần thể hiện tình cảm chân thành, thái độ đúng đắn, cởi mở, đánh giá đúng thành tích và giúp cấp dưới tìm ra được những khuyết điểm chủ yếu và nguyên nhân chủ yếu của sai lầm, khuyết điểm. Trong một công tác, đảng uỷ cấp trên và đảng uỷ cấp dưới đều có trách nhiệm, nên khi phân tích về khuyết điểm, chúng tôi đã chú ý làm sáng rõ mức độ, phạm vi trách nhiệm của từng cấp trước mỗi khuyết điểm, cấp trên có trách nhiệm đến đâu, cấp dưới có trách nhiệm đến đâu...

Nhiều cấp uỷ huyện, sau khi tự phê bình và phê bình, đã đánh giá đúng đắn hơn phong trào của huyện mình, thấy rõ trước đây vì mang nặng tư tưởng thành tích, chưa thật căn cứ vào tiêu chuẩn để xét công nhận đảng bộ “bốn tốt”, nên ở nhiều nơi, đảng bộ đạt “bốn tốt”, nhưng thực chất phong trào ở đó còn yếu về nhiều mặt. Đến nay, qua kiểm điểm, tự phê bình, đánh giá đúng đắn ưu điểm và khuyết điểm, đối chiếu với tiêu chuẩn, nhiều nơi đã phân loại đảng bộ, đảng viên được chính xác hơn. Ví dụ: theo báo cáo của Ban tổ chức Thành uỷ năm 1968, huyện uỷ An-hải trước dự kiến xếp loại có 12 đảng bộ “bốn tốt” và có bốn đảng bộ kém.

3. THẬT SỰ TIN TƯỞNG QUẦN CHÚNG, PHÁT HUY DÂN CHỦ VÀ KIÊN TRÌ LẮNG NGHE Ý KIẾN QUẦN CHÚNG, KẾT HỢP PHÊ BÌNH TRONG ĐẢNG VỚI VIỆC ĐỘNG VIÊN QUẦN CHÚNG PHÊ BÌNH CHI BỘ, ĐẢNG VIÊN

Quần chúng của ta nói chung rất tốt, rất tha thiết tin yêu Đảng, vì vậy họ cũng rất tin yêu cán bộ, đảng viên, những người trực tiếp lãnh đạo, giúp đỡ họ thực hiện đường lối, chính sách của Đảng, đưa đời sống của họ đi lên. ở xí nghiệp 19-5, có người nói ; “chúng tôi là những người ở trên thuyền các đồng chí cán bộ lãnh đạo, các đồng chí đảng viên là những người cầm lái, người cầm lái không vững thì những lúc gió to, sóng lớn, thuyền có thể bị đắm, nên chúng tôi mong các đồng chí lãnh đạo, các đồng chí đảng viên tiến bộ, vững vàng để giúp chúng tôi tiến lên”.

Tình cảm đó rất chân thành. Tuy nhiên cũng còn nhiều người e ngại trong việc phê bình cán bộ lãnh đạo, đảng viên. Không phải do họ không muốn xây dựng cán bộ, đảng viên, mà vì họ cho rằng cán bộ lãnh đạo hoặc đảng viên là người có quyền lực, trực tiếp chỉ đạo công tác của họ, sợ phê bình rồi lại bị trừ, bị thành kiến ... Trong thực tế, khi quần chúng phê bình

đúng, có những cán bộ, đảng viên chẳng những không tiếp thu mà còn dùng quyền lực của mình đối phó lại.

Vì vậy, để thực hiện tốt việc lấy ý kiến quần chúng phê bình, xây dựng Đảng, chúng tôi đã làm cho cán bộ, đảng viên nhận rõ quần chúng phê bình mình là giúp mình tìm ra ưu điểm để phát huy, khuyết điểm để khắc phục tạo điều kiện cho mình hoàn thành tốt nhiệm vụ, chứ không phải lấy quần chúng làm sức ép để buộc đảng viên, cán bộ nhận khuyết điểm như một số đồng chí đã nghĩ. Mỗi cán bộ, đảng viên trước hết phải nghiêm túc tự phê bình và gương mẫu trong phê bình người khác, xây dựng thật tốt tính tự giác phê bình trong Đảng, thật sự phát huy dân chủ, thật sự tin ở quần chúng và kiên trì lắng nghe ý kiến quần chúng. Đi đôi với việc phát động tư tưởng, nhiều đảng bộ đã hướng dẫn quần chúng nắm được nội dung, phương pháp và thái độ phê bình để quần chúng có thể giúp chi bộ, cán bộ, đảng viên tìm ra những khuyết điểm chủ yếu trong công tác và sản xuất.

Ví dụ : Có cơ sở, do hiện tượng buông lỏng quản lý kinh tế, mất đoàn kết nội bộ đang là cản trở lớn đối với việc thực hiện nhiệm vụ sản xuất của đơn vị, nên phương hướng và nội dung phê bình ở đây chủ yếu là về mặt này và trong kiểm điểm của mình, cán bộ lãnh đạo cũng đi sâu kiểm tra mặt đó, vì vậy quần chúng không phê bình chung chung, hoặc chỉ đi phê bình vào một số mặt về tác phong sinh hoạt của cán bộ, đảng viên.

Quần chúng là người cùng sản xuất, công tác với cán bộ, đảng viên ở địa phương, ở cơ quan, xí nghiệp, ưu điểm, khuyết điểm chung của địa phương, của cơ quan, xí nghiệp thường gắn liền với ưu điểm, khuyết điểm của quần chúng, có quần chúng còn có liên quan gián tiếp hoặc trực tiếp với ưu điểm khuyết điểm của cán bộ, đảng viên. Cán bộ, đảng viên tự phê bình nghiêm túc và phát động tốt quần chúng phê bình mình cũng chính là phát động tư tưởng quần chúng tự phê bình được tốt. Cho nên, ở nhiều nơi, sau khi quần chúng phê bình cán bộ, đảng viên, quần chúng

cũng tự phê bình và nêu rõ được phần trách nhiệm của họ trước khuyết điểm chung của địa phương, của xí nghiệp, cơ quan và ngay cả đối với khuyết điểm của cán bộ lãnh đạo, đảng viên ; từ đó, tình cảm giữa cán bộ lãnh đạo, đảng viên và quần chúng thêm gắn bó với nhau, đoàn kết nội bộ được củng cố, sản xuất, công tác được đẩy mạnh.

4. THƯỜNG XUYÊN TIẾN HÀNH TỐT CÔNG TÁC GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TU TƯỞNG VÀ THỰC HIỆN TỐT CÁC BIỆN PHÁP TỔ CHỨC, PHÁT HUY KẾT QUẢ CỦA TỰ PHÊ BÌNH, PHÊ BÌNH

Trước đây, ở một số cơ sở thường chỉ chú trọng đến khâu tự phê bình và phê bình mà chưa chú trọng chỉ đạo những vấn đề cần thiết phải làm tiếp, nhằm phát huy kết quả của tự phê bình và phê bình. Một số cán bộ, đảng viên sau khi tự kiểm điểm và được phê bình không chú trọng sửa chữa khuyết điểm, không có biểu hiện tiến bộ, làm cho quần chúng kém tin tưởng ở kết quả của tự phê bình và phê bình nên phong trào dần dần lắng xuống.

Vì vậy, lần này, sau khi cán bộ, đảng viên tự phê bình và phê bình, chúng tôi đã đề ra một số biện pháp thiết thực và đang thực hiện từng bước với tinh thần tích cực, nghiêm túc.

Nhiều cấp uỷ đảng đã dành thời gian tổng hợp, phân tích những ý kiến phê bình của cán bộ, đảng viên, thống nhất trong cấp uỷ về việc xác định những ưu điểm, khuyết điểm chủ yếu và nguyên nhân, đề ra kế hoạch phát huy ưu điểm, khắc phục khuyết điểm và báo cáo công khai việc đó trước cán bộ, đảng viên và quần chúng, làm cho mọi người thống nhất với nhận định của lãnh đạo, nhằm tiếp tục nâng cao khí thế của cán bộ, đảng viên và quần chúng, động viên mọi người quyết tâm cùng giúp đỡ, kiểm tra nhau sửa chữa khuyết điểm.

Việc cải tiến, nâng cao chất lượng sinh hoạt của đảng đã được chú ý . Nhiều nơi đã thông qua sinh hoạt chi bộ, tổ đảng để giáo dục đường

lỗi, chính sách cho cán bộ, đảng viên, kiểm tra và giúp đỡ nhau bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cách mạng, kịp thời ngăn ngừa khuyết điểm. Chúng tôi thấy cần nhấn mạnh việc thường xuyên nhắc nhở những đồng chí cán bộ chủ chốt của Đảng tại cơ sở phải gương mẫu tham gia sinh hoạt đều đặn ở chi bộ, tổ đảng để chi bộ, tổ đảng giúp đỡ mình, đồng thời đồng chí đó cũng phát huy được tác dụng của mình trong việc xây dựng chi bộ đảng, phát huy vai trò lãnh đạo của chi bộ, tổ đảng trong việc thực hiện nhiệm vụ ở địa phương, ở cơ quan và xí nghiệp mình.

Chúng tôi đang từng bước kiện toàn và nâng cao năng lực của các tổ chức quần chúng : công đoàn, đoàn thanh niên lao động, hội phụ nữ để các đoàn thể đó hoàn thành tốt chức năng, nhiệm vụ của mình và phát huy được tác dụng tốt trong việc tham gia xây dựng Đảng, thực hiện việc giám sát, phê bình, giúp đỡ cán bộ, đảng viên phát huy ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm.

Với tinh thần toàn Đảng làm công tác kiểm tra, chúng tôi cũng đang phát huy trách nhiệm của các cấp uỷ và cán bộ, đảng viên trong việc giữ gìn, giúp đỡ nhau phát huy mặt tốt, kịp thời ngăn chặn mặt tiêu cực, chủ yếu ngăn ngừa không để cán bộ, đảng viên mắc khuyết điểm, khi có người phạm sai lầm nghiêm trọng, phải xử lý nghiêm minh, kịp thời, kể cả đối với cán bộ lãnh đạo. Thông qua tự phê bình, phê bình, cần đánh giá đúng đắn giữa mặt tích cực và tiêu cực. Phòng ngừa việc xem xét đánh giá không đúng cán bộ, đảng viên ta. Nếu chỉ nhấn mạnh một chiều mặt khuyết điểm sẽ gây tâm lý bi quan trong cán bộ, đảng viên. Mặt khác, cũng phòng ngừa tư tưởng thành tích chủ nghĩa, chỉ thấy mặt ưu điểm, không thấy khuyết điểm để khắc phục. Trong giáo dục, coi trọng việc động viên phát huy mạnh mẽ những yếu tố tích cực, như kịp thời biểu dương người tốt, việc tốt. Phát động cán bộ, đảng viên, quần chúng học tập người tốt, làm việc tốt, đồng thời phê phán những biểu hiện tiêu cực.

Kết hợp chặt chẽ với việc học tập, tự phê bình và phê bình, chúng tôi đã xem xét lại nhằm nắm vững thêm đội ngũ cán bộ ở cơ sở, đánh giá phân loại cụ thể từng cấp. Từng ngành. Hiện nay để đáp ứng những yêu cầu của tình hình và nhiệm vụ mới, chúng tôi đang xây dựng quy hoạch bồi dưỡng cán bộ, đảng viên về chính trị, tư tưởng, nâng cao sự hiểu biết khoa học, kỹ thuật, năng lực quản lý kinh tế, quản lý Nhà nước...